

PISMO EPISKOPA ARTEMIJA DELEGACIJI SAVETA BEZBEDNOSTI

Manastir Gracanica, 14. decembar 2002.god

**Pismo Episkopa Artemija je predstavnicima Saveta Bezbednosti UN danas popodne urucila
Dr. RadaTrajkovic**

Delegacija Saveta Bezbednosti Ujedinjenih nacija

Vase Ekselencije,

Osobito sam pocastvovan sto mogu da vas u ime SPC i SNV KIM obavestim o sadasnjoj situaciji u jugoslovenskoj pokrajini Kosovo i Metohija koja je pod administracijom UN. Sa velikom zaloscu moram da priznam da se bezbednosna i ekonomska situacija u kojoj zivi srpski narod na Kosovu i Metohiji nije sustinski promenila nakon tri godine protektorata UN i KFOR-a. Ne zeledi da ignoresem izvesna dostignuca na polju obnove ratom razrusenih objekata u albanskim sredinama i izgradnje institucija, ipak osecam potrebu da kazem da su ovi rezultati imali vrlo malo ili nimalo uticaja na poboljsanje zivota Srba i vecine kosovskih manjina. Zato tvrdnju da je misija na Kosovu postigla uspeh treba primiti sa ozbiljnom rezervom.

Vise od tri godine nakon konflikta kosovski Srbi su jos izlozeni sistematskom krsenju ljudskih prava dok se unistavanje srpskih pravoslavni svetinja nastavlja uprkos prisustvu oruzanih snaga koje predvodi NATO. Relativno smanjenje etnickog nasilja (u poredjenju sa godinama 1999 i 2000.) je vise rezultat fizicke razdvojenosti zajednica nego stvarno poboljsane bezbednosti i viseg nivoa medjuetnicke tolerancije. Zato UNMIK-ove brojke i procene obicno ne odrazavaju stvarnost na terenu koja je mnogo kompleksnija. U vecem delu Pokrajine Srbi mogu relativno slobodno da zive samo u svojim malim enklavama, i to u veoma teskim ekonomskim uslovima. Sloboda kretanja je ogranicena samo na prostor naseljen Srbima ili delimicno na neke vanije puteve, dok su vecina urbanih centara (osim na severu) vecinom nepristupacni za Srbe. To je razlog zasto Srbi jos nemaju nesmetan pristup zdravstvenim, obrazovnim i drugim institucijama u vecim kosovskim gradovima. Cak i srpski clanovi Skupstine Kosova i Metohije putuju na zasedanja u oklopljenim vozilima i ne mogu nesmetano da posecuju svoje glasace. Srbi jos nemaju medije koji pokrivaju celu teritoriju Kosova i Metohije, dok je komunikacija izmedju enklava ozbiljno ogranicena. Ukratko, svuda, osim u srpskim podrucjima, Srbi ne osecaju vecu korist od posleratnog razvoja i hitno im je potrebna: decentralizovana administracija koja bi bila bliza stanovnistvu, vise investicija i pre svega bezbednost i sloboda kretanja.

Najvece razocarenje u posleratnom Kosovu je nemogucnost za vise od 200.000 srpskih i drugih raseljenih lica i izbeglica da se vrate svojim domovima, sto garantuje Rezolucija SB UN 1244. Glavni razlozi za neuspesan proces povratka su: nastavak ekstremistickih napada, nemogucnost misije UN i KFOR-a da obezbede sigurnost na celoj teritoriji Kosova i Metohije, neodgovarajuca medjunarodna finansijska pomoc za izbeglicke programe, kao i prilicno ogranicene mogucnosti ukljucenja beogradskih vlasti u ovaj proces. Do sada je povratak srpskih prognanika vise bio simbolicnog karaktera i trenutno povratnici normalno mogu da zive samo u zasticenim enklavama. Veci gradovi Kosova i Metohije postaju sve vise monoetnicke sredine i Srbima koji bi zeleli da se vrate svojim domovima niko ne moze da garantuje bezbednost, zaposlenje i povratak privatne imovine. Jos nije razjasnjena sudbina preko 1300 Srba kidnapovanih posle rata. U istom periodu ubijeno je gotovo 1000 srpskih civila cija tela jos sva nisu nadjena. Posebno obeshrabrujuci momenat za povratnike jeste nastavak sistematskog unistavanja i skrnavljenja srpskih pravoslavni crkava i grobalja. Od dolaska UNMIK-a na Kosovo i Metohiju 112 pravoslavni crkava i desetine grobalja su unisteni ili oskrnavljeni, a da nijedan pocinilac ovih zlodela nije priveden pravdi. Preostali srpski manastiri prezivljavaju samo zahvaljujuci stalnoj vojnoj zastiti KFOR-a. Napadajuci srpske svetinje kosovski Albanci nameravaju da promene kulturni, etnicki i verski identitet Pokrajine i tako obeshrabre povratak. Njihovi politicki lideri zvanicno osudjuju ove napada, a u stvarnosti ne cine nista da se situacija na terenu promeni. Neki od njih cak direktno ili indirektno podsticu ekstremisticko ponasanje kako bi zadobili podrsku svog naroda.

Srpski predstavnici u Parlamentu i Vladi Kosova i Metohije odlucili su nedavno da ne ucestvuju u ovim institucijama jer vide da te institucije kojim dominiraju Albanci ne rade u pravcu izgradnje multietnickog drustva, vec drustva koje ce biti skrojeno samo po meri etnickih Albanaca. Rezolucija 1244 predvidja institucije koje ce unaprediti kvalitet zivota i stvoriti uslove za normalan sazivot zajednica u okviru sustinske autonomije Kosova. Medjutim albanski lideri koriste svoj polozaj da promovisu ideju nezavisnog Kosova na stetu drugih zajednica, sto je neprihvatljivo. Srpski parlamentarci s pravom trazе efikasne mehanizme koji ce ih zastititi od ponizenja, preglasavanja i drugih oblika etnicke diskriminacije u Parlamentu.

Insistiranje na potpunoj integraciji kosovskih zajednica u uslovima dubokih jezickih, kulturnih i istorijskih razlika nije realno zato sto u postojecoj atmosferi neprijateljstva male zajednice ne mogu da se adekvatno zastite od institucionalne represije i diskriminacije vecine. Da bi se omogucio miran sazivot zajednica neophodno je sprovesti decentralizaciju Pokrajine na svim nivoima sto bi omogucilo manjim i ugrozenijim zajednicama da ocuvaju svoj etnicki, kulturni i verski identitet. Decentralizacija ne sme biti simbolicna, vec treba da pruzi zajednicama efikasne mehanizme kojima bi zastitili svoje vitalne interese i sprecili diskriminaciju na etnickoj i verskoj osnovi. Stanovnici Kosova i Metohije vecinom nisu dvojezicni, pa je situacija mnogo komplikovanija nego drugde.

Kosovski Srbi bi zeleli da zive u drustvu koje bi pruzalo uslove za miran i dostojanstven zivot svih zajednica. Ozbiljno smo zabrinuti da lideri kosovskih Albanaca radije vide buducnost Kosova i Metohije u stvaranju druge etnicke albanske drzave sa neznatnom ne-albanskom populacijom koja bi se tolerisala samo radi boljeg imidza Kosova u svetu. Tesko

mozemo da primetimo istinski demokratski angazman u Pokrajini u kojoj su jos najveći heroji bivše vodje OVK koje direktno snose odgovornost za posleratno nasilje i brojne nevine zrtve. Stvarne namere albanskih lidera mogu se videti u svakodnevnom zivotu. Toponimi koji su preziveli cak i otomansku vlast sada se zamenjuju novim albanskim nazivima, srpski jezik je proteran iz javnog zivota dok je tradicionalno srpsko cirilicno pismo cak neprihvatljivo i u Parlamentu Kosova i Metohije. U obrazovanju mladih kosovskih Albanaca i medijima snazno se promovisu ideje netolerancije prema slovenskom stanovnistvu i pravoslavnoj hrcanskoj veri sto podstice mladje generacije da uzimaju vodecu ulogu u napadima i provokacijama protiv Srba, kao sto je bio nedavni napad na stare srpske penzionere u Peci. Nivo organizovanog kriminala u Pokrajini je zastrasujuci, dok je opsta ekonomska situacija ocajna uprkos obilnim stranim investicijama. Bivsi clanovi OVK jos nisu sasvim razoruzani i nastavljaju sa oruzanim napadima na Srbe i Albance neistomisljenike, ozbiljno ugrozavajuci stabilnost na Kosovu i Metohiji.

Molimo Savet Bezbednosti da zauzme objektivniji stav povodom situacije na Kosovu i Metohiji i preduzme sve neophodne mere kako bi se proces izgradnje institucija drustva i rad UNMIK-a vratio u okvire predvidjene Rezolucijom 1244. Ovo ce ohrabriti sve stanovnike Kosova i Metohije da rade vise na ostvarenju standarda demokratije i tolerancije nego sto ce spekulisati o konacnom statusu pre nego se stvore uslovi za normalan zivot. Ideja da hitno resenje konacnog statusa moze da podstakne povratak i stvori bolje uslove bezbednosti je sustinski pogresna i opasna jer bi prerano resenje statusa koje bi bilo nametnuto spolja ili pod pritiskom dovelo do iseljavanja preostalog srpskog i ne-albanskog stanovnistva i stvaranja monoetnickog drustva, sto je sasvim suprotno ciljevima medjunarodne zajednice. Krov kuce se ne moze sagraditi pre nego sto se ucvrste jaki zidovi jednog modernog evropskog drustva koje nece postojati kao ostrvo vec ce u potpunosti biti integrisano u region kome pripada. Zato se status Kosova i Metohije ne moze pravedno resiti van konteksta Balkana cija buducnost ne lezi u crtanju novih etnickih i drzavnih mapa vec u integraciji i prevazilazenju anahronizama proslosti.

S postovanjem,

+ ARTEMIJE

***Srpski pravoslavni Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski
Predsednik SNV KIM***

DELEGACIJA SAVETA BEZBEDNOSTI UN U POSETI KOSOVU I METOHIJI

Gracanica, 14. decembar 2002.

U popodnevnim casovima u zgradi UNMIK-a odrzan je zajednicki sastanak izmedju delegacije Saveta Bezbednosti UN, koja se nalazi u dvodnevnoj poseti Pokrajini, i predstavnika Parlamenta Kosova i Metohije. U toku jednocasovnog razgovora albanski i srpski poslanici izneli su svoja vidjenja resenja kosovskog problema i buducnosti Pokrajine. Koaliciju POVRATAK predstavljali su Dr. Rada Trajkovic i Oliver Ivanovic koji su predstavnicima Saveta Bezbednosti ukazali na porazne cinjenice teskog poloza u kome srpski narod na Kosovu i Metohiji zivi vec tri i po godine nakon rata.

Albanski predstavnici su najvećim delom tvrdili da su postignuti dobri rezultati u izgradnji institucija. Posebno je naglaseno da Rezoluciju 1244 treba sto pre zameniti novom rezolucijom koja bi misiju UN ili EU na Kosovu definisala pre svega kao posmatracku misiju sa ogranicenim mogucnostima mesanja u izvrsnu vlast koju bi trebalo u potpunosti prepustiti institucijama Kosova. Albanski poslanici su se takodje zalozili za ostanak manjeg kontingenta NATO snaga u Pokrajini. Gotovo jednoglasno je zastupana ideja nezavisnog Kosova i pritom nisu spominjane nikakve obaveze prema srpskom i ne-albanskom stanovnistvu. Albanski poslanici su u potpunosti precutali nastavak nasilja protiv srpskog naroda.

Dr. Rada Trajkovic je u svom obraćanju istakla potrebu da Misija UN na Kosovu i Metohiji dobije ostrija pravila angazovanja i da nipošto ne moze da se svede na posmatracku misiju. "Za Srbe je neprihvatljiva bilo kakva promena Rezolucije UN koja bi ukinula suverenitet SRJ i Srbije na ovim prostorima", izjavila je Rada Trajkovic reagujuci na predloge albanskih poslanika. "Takodje se ne moze se toleristati ono sto je realnost na ovom prostoru a to je da su, nazalost, albanski ekstremisti, uz prisustvo medjunarodne zajednice, bukvalno kompomitovali ideju miltietnicnosti, jer sve sto je ovde bilo multietnicko je sada postalo monoetnicko" - rekla je Dr. Rada Trajkovic, napominjuci da se to pre sveg odnosi na gradove na Kosovu i Metohiji, tako da su Pec, Djakovica, Prizren, Kacanik i Decane, Gnjilane i Pristina postali gradovi gde sada zivi samo jedan narod i samo jedna nacija.

Srpski predstavnici su posebno naglasili da su postignuti nezadovoljavajuci rezultati u povratku prognanih Srba, da srpski narod nema osnovnu bezbednost i slobodu kretanja, dok su kršenja ljudskih prava na svim nivoima opsta pojava. Srpski poslanici jednoglasno su potvrdili da preveremeno resavanje statusa Kosova i Metohije, posebno u pravcu uslovne ili potpune nezavisnosti ne samo da nece doprineti povratku prognanika i stabilizaciji stanja vec ce dovesti do potpunog iseljavanja svih Srba. "Nema Srbina koji bi pristao da zivi na nezavisnom Kosovu", izjavila je Rada Trajkovic predstavnicima Saveta Bezbednosti UN, naglasivsi da se "srpski narod nikada nece odreci kosovsko-metohijske zemlje".

Predstavnici Saveta Bezbednosti ponovili su cvrst stav da Ujedinjene nacije insistiraju da se pitanje statusa Pokrajine ne moze resavati dok se ne ostvare potrebni standardi i kvalitet zivota za sve zajednice. Oni su posebno ponovili preduslove koje treba ispuniti kako bi se otvorio proces za pregovore o buducnosti Kosova. Clanovi delegacije UN su pokazali osobito interesovanje za polozej Srpske Pravoslavne Crkve i monastva u Pokrajini i sa zadovoljstvom su primili pismeno obraćanje Delegaciji SB UN koje je preko Rade Trajkovic uputio Episkop rasko-prizrenski g. Artemije.

INFO-SLUZBA ERP KIM

SRPSKI PREDSTAVNICI U KOMISIJI ZA POLJOPRIVREDU I SUMARSTVO NAPUSTILI SKUPSTINU KOSOVA

Gracanica, 16. decembar 2002. god.

Informativna služba Eparhije rasko-prizrenske (ERP KIM) dobila je danas popodne informaciju od sefa koalicije POVRATAK dr. Rade Trajkovic da su Sokol Djordjevic i Bogoljub Milosevic, srpski predstavnici u komisiji za poljoprivredu iumarstvo napustili ovu komisiju i izjavili da neće više odlaziti na sednice u Skupstini Kosova i Metohije dok ne prestane diskriminacija koja se nad srpskim poslanicima sprovodi od strane albanske većine. Nakon proslomesečne odluke poslanika koalicije POVRATAK da ne odlaze na sednice Skupstine Pokrajine zbog netolerancije i etničke diskriminacije koju sprovode predsednik Skupstine g. Daci i albanski poslanici i poslednja dva predstavnika Koalicije koji su odlazili na sednice skupstinskih komisija demonstrativno su napustila Parlament Kosova i Metohije. Pre njih to je učinio i g. Randjel Nojkic, srpski predstavnik u komisiji za saobraćaj i komunikacije, nakon što je odbijen njegov pismeni predlog pisan cirilicom. Odmah potom vladu Kosova i Metohije napustio je i ministar Bogdanovic.

Djordjevic i Milosevic danas su napustili sednicu skupstinske komisije upravo zato što je predsedavajući komisije Tom Hajdaraj odbio da primi njihov pismeni zahtev sa amandmanima samo zato što je zahtev pisan cirilicom i što se Pokrajina naziva Kosovom i Metohijom. Izvori u Koaliciji POVRATAK naglasavaju da je takvo ponasanje neprihvatljivo i da predstavlja grubo kršenje osnovnih prava srpskih poslanika na upotrebu sopstvenog jezika i pisma.

Istovremeno pristigla je informacija iz Lipljana da su novoizabrani srpski predstavnici u Skupstini Opštine demonstrativno odlučili da ne dolaze na sednice skupštine zato što su izloženi sistematskom sikaniranju i diskriminaciji od albanskih predstavnika.

Obe ove vesti dolaze u vreme održavanja dvodnevne konferencije na Brezovici na temu "Integracija entičkih zajednica na Kosovu" koja se održava u organizaciji Fonda za otvoreno društvo. Na pitanje info-službe ERP KIM da prokomentariše izjavu premijera Redžepija da "od integracije entičkih zajednica u kosovsko društvo zavisi budućnost Kosova", Dr. Rada Trajkovic izjavila je da: je "takva izjava sasvim u suprotnosti sa onim što se radi u Skupstini Kosova i Metohije i opštinskim skupstinama gde vlada duh netolerancije i etničke isključivosti, što još više obeshrabruje srpsku zajednicu da je njena integracija u kosovsko društvo moguća sve dok među Albancima preovladjuje jedna usko-nacionalna vizija budućnosti. Predstavnici Saveta Bezbednosti su sasvim jasno izjavili da će se Kosovo i Metohija neophodno suočiti sa samoizolacijom ukoliko se nastavi represija nad nevecinskim zajednicama. Ta represija je u poslednje vreme sve više primetna u kosovskim institucijama koje postaju poligoni za izivljavanje albanskog nacionalizma, a ne forumi za normalnu i demokratsku razmenu misljenja", zaključila je Dr. Trajkovic.

SAOPSTENJE SRPSKOG NACIONALNOG VECA KOSOVA I METOHIJE

AKTIVNOSTI AMERICKOG INSTITUTA ZA MIR I MEDJUNARODNE KRIZNE GRUPE NE VODE KONSTRUKTIVNOM RESENJU PROBLEMA NA KOSOVU I METOHIJI

Otvoreno pro-albansko lobiranje od strane Instituta za mir u Vasingtonu i MKG oduzima ovim institucijama kredibilitet objektivnog posmatraca koji može da doprinese konstruktivnom rešenju problema na Kosovu i Metohiji

Gracanica, 14. novembar 2002.

Na današnjoj sednici SNV KIM zaključeno je da najnovije aktivnosti vasingtonskog Instituta za mir i Medjunarodne krizne grupe ne vode ka konstruktivnom razrešenju problema na Kosovu i Metohiji. Stavise sve otvorenijom pro-albanskom politikom ove medjunarodne institucije koje pretenduju na položaj nepristrasnog i objektivnog posmatraca u balkanskim krizama svrstavaju se u red albanskih lobističkih krugova i u potpunosti gube poverenje kosovsko-metohijskih Srba i dobronamernih ljudi u svetu.

Ono što povezuje ove dve, naizgled nezavisne organizacije, koje su u velikoj meri pod snažnim uticajem izvesnih Srbima nenaklonjenih političkih krugova, posebno iz bivše Klintonove administracije, aktivno rade na potpunom odvajanju Kosova i Metohije od Srbije i SRJ i prave pritisak na medjunarodne političke krugove kako bi se što pre resio status Kosova i Metohije u albansku korist. Istovremeno radi se na preneglasavanju problema sa kojima se suočava nova demokratska vlast u Beogradu, pa se neretko poseže i za neutemeljenim činjenicama, kao što je slučaj u izveštaju MGK o svercu oruzja u Irak.

Najnovija tvrdnja g. Daniela Servera iz Instituta za mir da Kosovski zaštitni korpus treba postepeno transformisati u odbrambene oruzane snage koje bi uključivale i kosovske Srbe vodi ka stvaranju instrumenata nove države i protivna je Rezoluciji 1244. Istu ideju cvrsto propagira i šef KZK Agim Ceku. KZK, posebno dok njime rukovodi Agim Ceku, za Srbe ne predstavlja ništa drugo do nastavak ekstremističke OVK koja je direktno odgovorna za brojne ratne i poratne zločine u Pokrajini. U ovoj instituciji se aktivno neguje kult "heroja OVK" i antisrpske ideje, pa je svako prisustvo Srba u ovoj organizaciji apsurdno. KZK može da se angazuje u humanitarnim aktivnostima ali nipošto ne sme da dobije atribut oruzanih snaga jer bi se time konačno legalizovao teror OVK i nagradilo nasilje koje je pocinjeno nad Srbima nakon rata. U svom najnovijem izveštaju o povratku prognanih Srba na Kosovo i Metohiju Medjunarodna krizna grupa naizgled daje prilično realnu sliku postojećeg stanja, ali sasvim tendenciozno postavlja ključnu premisu da će se povratak Srba ubrzati i poboljšati njihova bezbednost samo ako se što pre resi status Kosova. Pritom je već sasvim poznat stav MKG i Instituta za mir da nikakav povratak pod bilo koju vrstu suvereniteta SRJ ne dolazi u obzir i da se ta teza svuda istice kao nepokolebljiva dogma. U vezi sa tim, važno je napomenuti da bi bilo kakva nezavisnost Kosova i Metohije, menjanje granica kao i nastavak sadašnjeg progona i napada usmerenih protiv preostalih Srba u Pokrajini samo još više obeshrabrili povratnike i pogorsalo bezbednosnu situaciju. Sasvim je izvesno da bi i svi preostali Srbi postepeno napustili Pokrajinu ukoliko bi ona postala druga etnička albanska država na Balkanu. Nije ni potrebno govoriti koliko bi takvo

resenje destabilizovalo Srbiju i Crnu Goru i ojacalo stare politicke snage koje upravo tvrde da ce nova vlast u Beogradu prodati Kosovo i Metohiju za laki ulazak u EU. Takodje, to ce znaciti i neuspeh medjunarodne misije pod cijim protektoratom ce Kosovo i Metohija postati etnicki cista teritorija. Uskoro bi istim putem mogle da podju i druge regije koje traze promene medjunarodnih granica.

Pitanje statusa Kosova i Metohije mora se resavati u kontekstu kompleksnih postojećih drzavno-pravnih i istorijskih cinjenica koje su od vitalnog znacaja za odrzavanje geopoliticke ravnoteze na Balkanu. Lideri kosovskih Albanaca su do sada sasvim jasno pokazali da njihova vizija nije multietnicko vec albansko drustvo u kome ce i dalje postojati snazni animoziteti protiv slovenskog stanovnistva i pravoslavnih hriscanskih spomenika. Zato resenje treba traziti u pregovorima i integraciji regiona u kome bi se menjao nacin razmisljanja, a ne granice.

Nazalost sve se cesce cuju i apeli da treba doneti novu Rezoluciju UN o Kosovu i Metohiji. Rezolucija 1244, a posebno njene tacke koje se ticu suvereniteta SRJ i zastite kulturno-verskog nasledja, jos nisu ostvarene i sasvim je nerealno traziti novu Rezoluciju koja bi i formalno oduzela suverenitet drzave i prepustila kosovske Srbe neizvesnoj sudbini i kombinacijama svetskih mocnika. Zapravo, jedini nacin da medjunarodna zajednica povrati svoj poljuljani kredibilitet na Kosovu i Metohiji jeste dosledna primena Rezolucije SB UN 1244 i menjanje dosadasnje strategije dezintegracije Balkana po etnickim granicama novom strategijom regionalne integracije i saradnje.

Posle posete delegacije SB juznoj srpskoj pokrajini

PRERANO ZA NEZAVISNOST

BEOGRAD - Punu torbu obecanja Srbima na Kosovu i Metohiji donela je viseclana delegacija Saveta bezbednosti UN prilikom posete juznoj srpskoj pokrajini.

Ambasadori UN izrazili su zelju da Kosovo i Metohija bude multietnicko drustvo, bezbednosno i normalno i koje ce svima omoguciti integraciju u takvo drustvo.

- Predstavnici Saveta bezbednosti obecali su striktno vezivanje za Rezoluciju 1244 SB UN o Kosovu i Metohiji i potvrdili da se u Pokrajini prvo moraju resiti standardi (demokratski sistem, vladavina prava, stvaranje bezbednosti, povratak manjina, trzisna ekonomija), pa tek onda otpoceti razgovore o konacnom statusu Kosmeta"- kaze za nas list Milorad Todorovic, ministar-koordinator za povratak i zajednice u Vladi Kosmeta.

Prema njegovim recima, delegacija najviseg tela UN na Kosmetu je boravila u "istrazivackoj misiji" da bi se uverila u pravo stanje situacije u Pokrajini.

- Predsednik Kosmeta Ibrahim Rugova jos jednom je pokusao da dezinformise clanove SB tvrdeci da je Pokrajina bezbedna i da zaslujuje nezavisnost, sto je izazvalo podsme h gostiju i specijalnog predstavnika generalnog sekretara Un Mihaela Stajnera koji je rekao da je jos rano za nezavisnost Kosova i Metohije" - istakao je Todorovic.

P. P.

Delegacija Saveta bezbednosti na Kosovu i Metohiji

UPOZNAVANJE SA DOGADJAJIMA

Ujedinjene nacije, 13. decembra (**Tanjug**)

Delegacija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija putuje danas iz Njujorka u cetvorodnevnu posetu Jugoslaviji, sa zadatkom da sacini izvestaj o situaciji na Kosovu.

Delegacija, koju cine predstavnici svih clanica Saveta bezbednosti, a predvodi je norveski diplomata Ole Peter Kolbi, pocinje posetu sutra u Pristini, razgovorima sa najvisim predstavnicima kosovskih vlasti i medjunarodnih organizacija u pokrajini, ukljucujuci sefa Misije Ujedinjenih nacija Mihaela Stajnera.

Njeni clanovi ce u nedelju posetiti Kosovsku Mitrovicu, gde ce se sastati sa predstavnicima kosovskih Srba, jedno srpsko naselje u gnjilanskom regionu i skolu kosovske policijske sluzbe u Vucitrnu, a u ponedeljak i utorak bi u Beogradu trebalo da razgovaraju sa najvisim jugoslovenskim i srpskim funkcionerima, ukljucujuci i predsednika SRJ Vojislava Kostunicu i saveznog ministra inostranih poslova Gorana Svilanovica.

Na osnovu uvida u situaciju na terenu i razgovora koje ce voditi, clanovi misije ce pripremiti izvestaj za sednicu Saveta bezbednosti posvecenu Kosovu, ciji datum jos nije odredjen.

Prema oceni sadasnjeg predsedavajućeg Saveta bezbednosti, kineskog diplomate Van Jing Fana, iznetoj u pismu upucenom proslom meseca generalnom sekretaru UN Kofiju Ananu, cilj posete je pokazivanje odlucnosti Ujedinjenih nacija da i dalje igraju aktivnu ulogu u resavanju kosovske krize.

Poseta delegacije bila je prvobitno najavljena za prošli mesec, ali je odložena zbog kasnjenja u izglasavanju Rezolucije 1441 UN o Iraku.

Medjunarodna krizna grupa o Kosovu i Metohiji

OSTRE KRITIKE UPUCENE UNMIK-U

Pristina, 13. decembra (**Tanjug**)

Medjunarodna krizna grupa u najnovijim izvestajima o stanju na Kosovu i Metohiji ostro je kritikovala UNMIK i prelazne kosmetske institucije.

Izvestaj je publikovan danas i u njemu se navodi da je na Kosmetu od zavrsetka rata do danas postignut "odredjeni napredak", ali da je polozej manjinskih zajednica i dalje, najblaze receno, katastrofalan.

Pitanje povratka je politizovano, a najugrozeniji su povratnici, navodi se u saopštenju Krizne grupe i ostro kritikuju UNMIK i vlada Kosova zbog, kako se navodi, pasivnog stava "po pitanju povratka izbeglih".

Nakon obilaska nekoliko srpskih enklava i upoznavanja sa uslovima zivota u njima, ostre kritike upucene su i na racun

predsednika Kosova Ibrahima Rugove koji je, kako se navodi, neaktivan i ne ponasa se kao predsednik svih gradjana Kosova, vec kao zastitnik Albanaca i svoje partije Demokratskog saveza Kosova.

"NATO nije intervenisao 1999. godine da bismo stvorili monoetnicko Kosovo bez Srba i buduci status Pokrajine treba resiti na prihvatljiv nacin, ali pre toga se mora poboljsati bezbednost i ekonomski standard stanovnistva, posebno manjina", istice se u izvestaju o stanju ljudskih prava na Kosovu i Metohiji, koji je sacinila Medjunarodna krizna grupa.

Delegacija Saveta Bezbednosti u Pristini

TRAZE NEZAVISNO KOSOVO

Pristina, 14. decembra **(Tanjug)**

Politicki lideri kosovskih Albanaca su se i u vecerasnjem razgovoru sa ambasadorima 15 zemalja - clanica Savea bezbednosti (SB) zalozili za ubrzano resenje statusa Kosmeta i proglasenje nezavisnosti te pokrajine.

Predsednik Kosova Ibrahim Rugova istakao je da je Kosmet vec sada nezavisan i da to treba samo formalno potvrditi. Svet mora uvaziti demokratske reforme na Kosovu i ispostovati zelju vecinskih Albanaca da zive u nezavisnoj drzavi, rekao je on.

Predsednik kosmetskog parlamenta Nedzat Daci se zalozio za ubrzano resenje statusa osmeta i istakao da finalni status i standardi na kojima insistiraju Ujedinjene nacije moraju ici paralelno.

Premijer Bajram Redzepi kaze da je od ambasadora zemalja clanica SB zatražio ubrzanje prenosa kompetencija i veca ovlasčenja prelaznih kosovskih institucija koje ce, ne samo do finalnog statusa, veci kao drzavne, saradjivati sa medjunarodnom zajednicom.

Sef poslanicke grupe srpske koalicije "Povratak" u kosmetskom parlamentu Rada Trajkovic je istakla da je dobila cvrste garancije da nezavisnosti Kosmeta nema nista i da su najave ubrzanih razgovora o statusu samo puste zelje albanskih politicara.

Ona je rekla da su predstavnici SB bili jasni i da u ovom momentu oni nisu spremni da razgovaraju o necemu sto je status, ali svakako su spremni da krata nesto sto je, u stvari, realizacija standarda koje je postavio sef UNMIK-a Mihael Stajner.

Trajkovic je dodala da je ambasadora informisala da je misija UNMIK-a neuspesna i da je pokazatelj toga sinocni teroristicki akt u Pristini. Teroristi su iskoristili pasivnost medjunarodne zajednice i nastavljaju sa scenarijem monoetnicnosti i nezavisnosti, rekla Trajkovic i dodala da kosmetski Srbi nisu spremni da zive, a raseljeni da se vrate u nezavisno Kosovo.

COVIC: NEOPHODAN RAZGOVOR SA SRBIMA

Potpredsednik vlade Srbije zaduzen za Kosovo Nebojsa Covic izjavio je, uoci dolaska ambasadora Saveta bezbednosti UN u pokrajinu, da je, ukoliko oni zele da steknu stvarnu sliku, neophodno da se na severu Kosova i Metohije sretnu i sa tamosnjim srpskim politickim predstavnicima.

"Mislim da je veoma vazno da UNMIK obezbedi taj susret", rekao je Covic juce.

(Beta)

Srpski predstavnici sa delegacijom UN

MISIJA UN NIJE DALA REZULTATE

Zvecan, 16. decembra **(Tanjug)**

Predsednici tri srpske opstine Zvecan, Zubin Potok i Leposavic su u razgovoru sa delegacijom Saveta bezbednosti UN i sefom UNMIK-a Mihaelom Stajnerom ocenili da je misija UN na Kosovu i Metohiji neuspesna, izjavio je danas za Tanjug predsednik Skupstine opstine Zvecan Dragisa Milovic.

On je kazao da su predsednici tih opstina na sastanku sa delegacijom Saveta bezbednosti u severnoj Mitrovici, kome su prisustvovali i Stajner i albanski predsednici opstina Vucitrn, Srbica i juzna Mitrovica, jasno rekli da misija UN nije dala rezultate, "jer ni posle tri i po godine nema masovnog povratka Srba, a sigurnost i sloboda kretanja za preostalo srpsko stanovnistvo u Pokrajini ne postoje".

Prema njegovim recima, srpski predstavnici su juce ukazali na neispunjenje odredaba Rezolucije 1244, pre svega kada se radi o slobodi kretanja, ilustrujuci to cinjenicom da srpski poslanici u Pristinu odlaze i dalje u oklopnim transporterima, a u parlamentu trpe uvrede i ponisavanja na nacionalnoj osnovi.

Srpska delegacija je naglasila da je "pitanje svih pitanja" povratak vise od 200.000 raseljenih Srba i resavanje sudbine nestalih i kidnapovanih i apelovala na clanove Saveta bezbednosti da se zauzmu da 2003. godina bude godina masovnog povratka.

Albanski predstavnici su, suprotno srpskim, izrazili zadovoljstvo rezultatima UNMIK-a i posebno hvalili Stajnera.

"Kada je bilo govora o Mitrovici, rekli smo da stojimo iza toga da bude jedinstvena, ali da treba da postoji opstina na severu, a na Albancima je da odluce da li ce na juznoj strani imati jednu ili vise opstina", dodao je Milovic.

On je naveo da sestoclani savet, koji bi trebalo, prema Stajnerovom predlogu, da se uspostavi na severu Mitrovice, jos nije konstituisan, mada su imena data.

"Situacija posle preuzimanja vlasti od strane UNMIK-a na severu je veoma teska, ljudi se osecaju prevarenim i nezadovoljni su vlastima u Beogradu, ali i lokalnim liderima, u koje su imali poverenja da ce zastupati njihove interese", upozorio je Milovic.

Kako Tanjug saznaje, srpska strana je sacinila predlog da u savetu budu tri clana Srpskog nacionalnog veca severnog Kosmeta i po jedan iz Demokratske stranke Srbije, Demokratske stranke i Demokratske alternative.

Stajner, međutim, hoće da, u skladu sa multietničkim sastavom severne Mitrovice, u savetu budu tri srpska predstavnika i po jedan predstavnik turske, romske i bosnjacke zajednice.

KOSTUNICA PRIMIO DELEGACIJU SAVETA BEZBEDNOSTI

Predsednik SR Jugoslavije Vojislav Kostunica ukazao je juce u Beogradu, tokom razgovora sa delegacijom Saveta bezbednosti UN, da su za normalizovanje prilika na Kosovu i Metohiji, od sustinske vaznosti povratak raseljenih Srba i drugih nealbanaca i decentralizacija.

Pri susretu sa predstavnicima delegacije, koju predvodi predsedavajući SB, norveski ambasador Ole Peter Kolbi, Kostunica je podsetio da se dosad u Pokrajini vratilo samo stotinak, od preko 200.000 raseljenih i prognanih lica. Jugoslovenski predsednik je istakao potrebu postovanja i doslednog sprovođenja Rezolucije Saveta bezbednosti UN 1244, kao i aktivnog angazovanja samog Saveta i UNMIK-a na tom planu.

On je ocenio da, i pored toga što je ostvaren izvestan napredak u konstituisanju institucija, treba uložiti još napora da bi se stvorile pretpostavke za povratak raseljenih, uspostavljanje preko potrebne bezbednosti i zaštite ljudskih prava svih građana, kao i odlučniju zaštitu kulturno-istorijskih spomenika.

Kostunica je takodje istakao važnost nastavka saradnje UNMIK-a sa Beogradom, kao i uspostavljanja dijaloga Beograda i Pristine, u cilju prevazilazenja postojećih problema, pre svega na planu suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije, kao pitanja od vitalnog značaja za stabilnost, ne samo naše države već i celog regiona.

Prema njegovoj oceni, još se ne može govoriti o konačnom statusu Kosova i Metohije, već treba, pre svega, u celosti sprovesti rezoluciju 1244, odnosno stvoriti uslove za izgradnju multietničkog društva u Pokrajini.

Kostunica je ukazao i na problem privatizacije na Kosovu i Metohiji, naglasivši ujedno važnost jedinstvenog Procesu stabilizacije i asocijacije, kao puta za blize povezivanje sa Evropom.

Kolbi je tokom susreta, prema saopštenju iz predsedničkog kabineta, ocenio da je od prethodne posete delegacije SB Kosovu i Metohiji postignut napredak, ali i da ostaje još dosta toga da se uradi u cilju ukupnog unapređenja stanja.

On je naglasio da je pre razmatranja konačnog statusa Pokrajine potrebno ispuniti utvrđene standarde i angazovati se na planu izgradnje multietničkog društva i integracije svih građana u pokrajinske institucije.

Predsedavajući SB je ukazao i na značaj uspostavljene saradnje Beograda i UNMIK-a u primeni rezolucije 1244 i naglasio da je važno da se ta saradnja uspešno nastavi i da se uspostavi siri dijalog.

Savet bezbednosti, kako je podvukao, pridaje veliki značaj resavanju problema povratka raseljenih lica i zaštite ljudskih prava, kao i važnih pretpostavki za izgradnju međusobnog poverenja i ukupno stabilizovanje situacije na Kosovu i Metohiji.

(Tanjug)

Djindjic i ambasadori UN o sprovođenju rezolucije 1244

RESENJA ZA POVRATAK RASELJENIH

Premijer Srbije Zoran Djindjic primio je juce članove misija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, koje je predvodio Ole Peter Kolbi, i UNMIK-a na celu sa Carlsom Brejsoom, sa kojima je vođen otvoren dijalog o saradnji Vlade Republike Srbije i UNMIK-a na implementaciji Rezolucije Saveta bezbednosti 1244 o Kosovu i Metohiji i spremnosti obeju strana da uloze napor kako bi se ovaj plan realizovao.

Istaknuta je neophodnost da se postave zajednički standardi pre nego što se pokrene pitanje regulisanja statusa Kosova i Metohije.

Nalaznje resenja za povratak raseljenih lica, borba protiv organizovanog kriminala i ocuvanje multietnicnosti na Kosovu i Metohiji navedeni su kao prioritetni ciljevi naše zemlje i međunarodne zajednice.

Tokom razgovora razmatrani su i sveukupni odnosi u jugoistočnoj Evropi i potreba da region što pre krene putem evropske integracije kako bi se na taj način stvorili preduslovi za njegovu trajnu stabilnost.

Sastanku su prisustvovali ministar finansija Bozidar Djelic i ministar za privredu i privatizaciju Aleksandar Vlahovic, saopstila je Pres služba Vlade Republike Srbije.

(Tanjug)

Od ponedeljka

SRPSKI POLICAJCI U SEVERNOJ MITROVICI

Pristina, 14. decembra *(Tanjug)*

U ponedjeljak, 16. decembra, policijski posao u severnom delu Kosovske Mitrovice zapoće 17 pripadnika Kosovske policijske službe iz redova srpske zajednice, saznaje Tanjug.

Regionalni portparol policije rekao je da su kosovski policajci do sada radili u severnoj policijskoj stanici, ali su samo patrolirali vozilima i to zajedno sa međunarodnim policajcima.

Očekujemo da će i ulične patrole proći bez incidenata, rekao je zvaničnik Kosovske policijske službe.

Sinoc u Pristini

VIŠE OD TRIDESET POVREDJENIH

Pristina, 14. decembra

U naselju Dardanija, na Trgu Bila Klintonova (donedavno Ulica kralja Petra I Oslobođioca), i ulici koja vodi iz centra Pristine ka Kosovu Polju, sinoć oko 21 čas ispred jednog restorana eksplodirao je automobil-bomba. U ovoj nesreći više od 30 lica lakše i teže je povređeno. Zbog zadobijenih povreda oni su smesteni u Kliničkom centru Univerziteta u Pristini.

Nekoliko restorana i barova u blizini mesta eksplozije je tesko osteceno, a najmanje dva automobila su gorela posle detonacije.

Odmah posle eksplozije na mesto dogadjaja stigli su pripadnici kosovske policijske sluzbe, kosovskog zastitnog korpusa, inace formacije osposobljene za "vanredne situacije", i UN policije. Povredjene su u KBC posetili premijer kosovske vlade dr Bajram Redzepi i glavnokomandujuci Kfora Fabio Mini, koji su osudili ovaj zlocin. Redzepi je tim povodom rekao "da je ovo teroristicki akt onih pocinilaca koji ne zele mir i napredak na Kosovu".

Sinocnji dogadjaj potvrdio je i Beri Flecer, regionalni portparol UN policije u Pristini, ali ni UN policija ni pripadnici Kfora nista zvanicno nisu saopstili.

Istraga je u toku, a ova eksplozija se dogodila uoci danasnje posete delegacije Saveta bezbednosti koja, po planu, cetiri dana treba da boravi u srpskoj pokrajini. Na ulicama Pristine i u ulici u kojoj se dogodio sinocni teroristicki akt nisu primecene jace snage Kfor i UN policije.

Biljana Radomirovic

Info-sluzba ERP KIM

EPARHIJA RASKO-PRIZRENSKA I SNV KIM NAJOSTRIJE OSUDJUJU JUCERASNJI TERORISTICKI NAPAD U PRISTINI

Najnoviji bombaski napad u Pristini usmeren je protiv mira i stabilnosti na Kosovu i Metohiji
Gracanica, 14. novembar, 2002

Srpska pravoslavna eparhija rasko-prizrenska i Srpsko nacionalno vece Kosova i Metohije najostrije osudjuju jucerasnji teroristicki napad u Pristini u kome je povredjeno najmanje 25 lica. Ovo je napad protiv mira i tolerancije medju zajednicama na Kosovu i Metohiji i ima za cilj stvaranje politicke nestabilnosti u Pokrajini i regionu. Eparhija rasko-prizrenska i SNV KIM apeluju na KFOR i UNMIK da pronadju pocinioce i privedu ih pravdi.

Ovaj incident pokazuje da situacija na Kosovu i Metohiji jos nije stabilna i da ekstremisti nastavljaju sa napadima na mirne gradjane, hriscanske svetinje i druge vrednosti koje su od sustinskog znacaja za buducnost Kosova i Metohije.

Tuzna je istina da nakon rata mnogi gradjani na Kosovu i Metohiji jos poseduju oruzje i razoruzavanje paravojnih grupa, posebno onih koje su vezane za bivsu OVK, nikada nije u potpunosti zavrsono.

Porast nasilja u juznoj pokrajini Srbije u toku poslednjih meseci zahteva hitnu procenu bezbednosne situacije i zadrzavanje jaceg vojnog prisustva KFOR-a u ovom podrucju.

Izjava Nebojse Covica

TERORIZAM NIJE ZAUSTAVLJEN

Predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic ocenio je posle preksinocne eksplozije u Pristini da je rec o novom teroristickom napadu.

"To potvrđuje da terorizam i ekstremizam na prostoru Kosova i Metohije nisu zaustavljeni", rekao je Covic juce agenciji Beta reagujuci na napad u Pristini u kojem su lakse i teze povredjene 32 osobe.

Najnovija eksplozija "je jos jedan u nizu teroristickih dogadjaja pred velike posete. U poslednje vreme ti dogadjaji su ubrzani", rekao je Covic i podsetio da su nedavno pred posetu Kofija Anana Kosovu, dve crkve srusene u okolini Istoka. Potpredsednik vlade Srbije zaduzen za Kosovo naveo je da se izmedju rusenja dve crkve i preksinocne eksplozije u Pristini dogodio veci broj incidenata za koje javnost nije obavestena a sto, prema njegovoj oceni, "govori o aktiviranju terorizma".

Covic je naveo "da su izmedju 29. i 30. novembra u regionu Peci deljeni leci u kojima se Albanci pozivaju na ustanak protiv Kfora i UNMIK-a i u kojima se proziva takozvana albanska izdajnicka vlast".

"U potpisu tog letka je stab", rekao je Covic, ne precizirajuci o kojoj se organizaciji radi.

(Beta)

Srbi sa Kosmeta osudili napad u Pristini

KFOR I UNMIK SVE NEUSPESNIJI

GRACANICA, PRISTINA, KOSOVSKA MITROVICA (**FoNet**) - Eparhija rasko-prizrenska i SNV Kosmeta najostrije osudjuju "teroristicki napad u Pristini u kome je povredjeno najmanje 25 lica". "Ovo je napad protiv mira i tolerancije medju zajednicama na Kosmetu i ima za cilj stvaranje politicke nestabilnosti u Pokrajini i regionu", navodi Eparhije rasko-prizrenska i SNV, koji apeluju na Kfor i Unmik da pronadju pocinioce i privedu ih pravdi.

Ocenjuje se da "ovaj incident pokazuje da situacija na Kosmetu jos nije stabilna i da ekstremisti nastavljaju sa napadima na mirne gradjane, hriscanske svetinje i druge vrednosti koje su od sustinskog znacaja za buducnost Kosmeta".

Sef poslanickog kluba "Povratka" u Skupstini Kosova Rada Trajkovic upozorila da je Kosovo epicentar terorizma koji predstavlja pretnju citavom regionu. "Posle tri i po godine od dolaska medjunarodne mirovne misije moze da se konstatuje da su UN simbol slabosti i neefikasnosti u borbi protiv ekstremizma, terorizma i trgovine oruzjem i ljudima", ocenila je Trajkoviceva.

"Mirovna misija UN na Kosovu je iz dana u dan sve neuspesnija, izjavio je clan IO SNV Kosova i visoki funkcioner DSS Marko Jaksic. "Teroristicki akt u Pristini jasno govori da je medjunarodna mirovna misija na Kosovu iz dana u dan sve neuspesnija", precizirao je Jaksic i pretpostavio da je po sredi obracun teroristickih bandi.

Vreme za obracun

- Eksplozija bombe u Pristini posledica je ekstremnog stanja medju Albancima, izjavio je predsednik Odbora Skupstine Srbije za Kosmet Momcilo Trajkovic i porucio da je krajnje vreme da se medjunarodna zajednica obracuna sa terorizmom

Delegacija SB UN stigla s porukom

KOSOVO MORA BITI MULTIETNICNO

UJEDINJENE NACIJE (*Tanjug*) - Delegacija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, koja je iz Njujorka doputovala u cetvorodnevnu posetu Jugoslaviji, ima za cilj da sakupi cinjenice i sacini izvestaj o situaciji na Kosovu, kao i da prenese poruku neophodnosti stvaranja multikulturalnog drustva u provinciji, izjavio je norveski diplomata Ole Peter Kolbi. Kolbi, koji predvodi delegaciju SB UN, izjavio je da njihova misija, pre svega, podrazumeva sakupljanje cinjenica na Kosovu, gde ce delegati" iz prve ruke saznati kakva je situacija", prenosi agencija AP. Kolbi je za Bi-Bi-Si rekao da na Kosovo putuje sa utiskom da je od dolaska misije svetske organizacije 1999. godine mnogo toga vec postignuto, ali i da dosta toga ostaje da se uradi. Prema njegovim recima, "ova misija se nece baviti buducim statusom Kosova, vec samo onim sto UN jos treba da urade u pokrajini".

Od sutra u Beogradu

Kako je najavljeno, sutra i u utorak bi u Beogradu trebalo da razgovaraju sa najvisim jugoslovenskim i srpskim funkcionerima, ukljucujuci i predsednika SRJ Vojislava Kostunicu, i saveznog ministra inostranih poslova Gorana Svilanovica

Otkazana redovna sednica parlamenta Kosova

TRAJKOVIC: SRPSKI POSLANICI I DALJE BOJKOTUJU SKUPSTINU

Gracanica - sef Poslanickog kluba Povratak Rada Trajkovic izjavila je juce da je otkazana redovna sednica parlamenta Kosova i da srpski poslanici i dalje nece ucestvovati u njenom radu. Ona je to rekla novinarima u Gracanici, naglasavajuci da su srpski poslanici u parlamentu izlozeni pritiscima albanske vecine. Srpski poslanici od 7. novembra bojkotuju rad Skupstine Kosova, revoltirani preglasavanjem albanske vecine i ponasanjem predsednika Skupstine Nedzata Dacija. Redovne sednice parlamenta Kosova odrzavaju se cetvrtkom. Za danasnje zasedanje, kazu izvori iz Koalicije Povratak, vlada nije pripremila nijedan zakonski predlog. Skupstina Kosova je tokom godinu dana rada usvojila u nacelu 10 zakona, od kojih je sef Unmika Mihael Stajner potpisao samo dva.

U Pristini je vecina poslanika Skupstine Kosova obelezila prvu godisnjicu pocetka rada parlamenta, formiranog pod jurisdikcijom civilne Misije UN. Taj skup su bojkotovali srpski poslanici. Trajkoviceva je izjavila da "sve ono sto je na Kosovu bila odrednica do pokrajinskih izbora - terorizam, nasilnistvo i diskriminacija - sada je preneto u institucije sistema". Ona je ustvrdila da "takvo stanje priznao i sef Unmika Mihale Stajner, jer je kontrolne punktove na prilazima srpskim enklavama preneo u parlamantet u vidu posmatraca Oebsa". "Kosovske institucije funkcionisu samo u interesu ostvarivanja zadate uloge - uspostavljanja potpune vlasti Albanaca", tvrdi ona. (*Beta*)

Stajner imenovao sudije i tuzioce na Kosovu i Metohiji

POZITIVNO REAGOVANJE RADE TRAJKOVIC I MINISTRA BATICA

Pristina, Gracanica, Beograd - sef Unmika Mihael Stajner imenovao je cetrdeset dvoje sudija i tuzilaca na Kosovu, saopstila je juce medjunarodna civilna uprava u Pokrajini. Medju imenovanima je 19 Albanaca, 21 Srbin i po jedan Bosnjak i Goranac. Ta imenovanja predstavljaju napredak u izgradnji multietnickog, profesionalnog i nepristrasnog sudskog sistema, kaze se u saopstenju Unmika. Ovu odluku juce su pohvalili Rada Trajkovic, sef poslanickog kluba Koalicije Povratak u Privremenoj skupstini Kosova i Vladan Batic, republicki ministar pravde.

- Iako Skupstina Kosova nije prihvatila imenovanje nijednog srpskog sudije, oni su, ipak, imenovani zahvaljujuci uredbi Stajnera. On je ovom uredbom prvi put iskoristio ovlascenja koja mu daje Rezolucija 1244 SB i mimo volje albanske vecine u Skupstini Kosova imenovao sudije Srbe. Nadamo se da ce sef Unmika i ubuduce koristiti ovlascenja u pracenju i kontroli rada privremenih kosovskih institucija, cime bi se specila institucionalna diskriminacija kojoj su izlozeni predstavnici srpske zajednice - izjavila je za Danas Rada Trajkovic.

Vladan Batic je ocenio da je Stajnerova odluka "pocetak drugacijeg odnosa", kao i da "ulazak nasih ljudi u pravosudne strukture Unmika predstavlja najbolji nacin za uspostavljanje multietnicke, u ovom slucaju pravosudne vlasti u Pokrajini". Srpski ministar pravde objasnio je, kako prenosi Beta, da optuzbe kosovskih Albanaca na racun sudija koji se vracaju na Kosovo nemaju uticaja, jer su Unmikov Ured za pravosudje i Ministarstvo pravde Vlade Srbije u junu potpisali Sporazum o vracanju srpskih sudija i tuzilaca u kosovsko pravosudje.

J. T.

Medjunarodna krizna grupa

KRITIKE NA RACUN UNMIKA, RUGOVE I BEOGRADA

Pristina - U najnovijem izvestaju Medjunarodne krizne grupe (ICG) koji je objavila kancelarija te grupe u Pristini, iznete su kritike na racun Unmika zbog politizacije povratka raseljenih na Kosovo, kao i na racun predsednika Kosova Ibrahima Rugove zbog neangazovanja na tom poslu. U tom izvesaju, ICG je zakljucila da je, po svoj prilici, malo verovatno da ce u skoroj buducnosti doci do znacajnijeg povratka raseljenih na Kosovo. ICG je kritikovala Unmik jer zaboravlja na rizik koji nosi povratak raseljenih, ako prethodno za to nisu stvoreni uslovi, prenosi pristinski Radio Blu skaj. Istovremeno, iznete su kritike i na racun Rugove, kao i zvanicnog Beograda. Predsednik Rugova, kako ocenjuje grupa, nije se aktivno angazovao u naporima za povratak raseljenih, a Beograd zeli da iskoristi pitanje povratka raseljenih Srba za podelu Kosova.

Medjunarodna krizna grupa je upozorila da je pitanje statusa Kosova iskomplikovalo i ispolitizovalo povratak Srba. (*Beta*)

Baton Hadziju odbacio mogucnost da uskoro pocnu pregovori o Kosovu

"NEMA RAZGOVORA DOK SE I SRBI I ALBANCI NE OSLOBODE ILUZIJA"

Pristina - Pristinski publicista Baton Hadziju odbacio je u izjavi agenciji FoNet mogucnost da u ovom casu pocnu bilo kakvi razgovori izmedju Srba i Albanaca. "Obe strane su taoci proslosti, narocito Albanci, koji u ovom trenutku nemaju ni viziju ni perspektivu da razgovaraju sa Srbima", smatra Hadziju. Hadziju je ocenio da pocetak dijaloga sprecava postojeći konflikt "izmedju dve iluzije", srpske i albanske. Srpska ilizuje da vrati vojsku i policiju na Kosovo, a albanska iluzija je u tome sto zele odmah nezavisnost Kosova, rekao je Hadziju i dodao da je potrebno vreme kako bi se obe strane ubedile da odustanu od svojih iluzija. Hadziju smatra da bi kosovska vlada trebalo, posto ne zeli da razgovara direktno sa Vladom Srbije, da odredi svog pandana Nebojsi Covicu i Koordinacionom centru Vlade Srbije, kako bi poceli razgovori o tehnickim pitanjima, koja se ne odnose na status Kosova.

Sledeci korak bi, prema recima Hadziju, trebalo da bude sazivanje regionalne konferencije o Kosovu, kako bi se doslo do razgovora o statusu u kome bi ucestvovala i medjunarodna zajednica. (FoNet)

KORPUS ZA UNMIK OSTAJE STO JE BIO

Kosovska Mitrovica - Za Unmik nema nikakve izmene mandata Kosovskog zastitnog korpusa i on ostaje civilna formacija za hitne intervencije u slucaju nepogoda i slicno, izjavila je danas FoNetu portparol Unmika Eleonor Bredslie. Ona je ragovala na vest objavljenu u beogradskim medijima da je sef Koordinacionog centra Nebojsa Covic doSao do dokumenta koji potvrđuje nameru da se KZK transformise u Kosovske odbrambene snage. Covic je, kako prenose beogradski mediji, ocenio da je takva izmena mandata KZK u suprotnosti sa Rezolucijom 1244 i da je neprihvatljivo da pripadnici KZK nose "duge cevi". (FoNet)

EPOKA E RE: STAJNER POGAZIO VOLJU KOSOVA

Pristina - Dnevnik Epoka e re optuzio je sefa Unmika Mihaela Stajnera da je "pogazio volju Kosova" time sto je imenovao 42 tuzioca i sudije. Stajner je imenovao tu grupu sudija i tuzilaca, medju kojima je 21 srpske nacionalnosti, 19 albanske i po jedan bosnjacke i goranske. Na tu njegovu odluku jos nisu reagovali predstavnici kosovskih institucija i lideri najvaznijih stranaka koje okupljaju kosovske Albance. Predstavnici Srba sa Kosova, kao i vlasti u Beogradu, pozdravili su tu Stajnerovu odluku. Epoka e re na naslovnoj strani pise da je "Stajner pogazio volju Kosova, imenujuci sudije i tuzioce bivseg represivnog rezima na Kosovu". (Beta)

Konferencija za novinare Srpskog nacionalnog veca

POGORSANA BEZBEDNOST

Kosovska Mitrovica, 12. decembra

Ni posle potpisivanja sporazuma vlasti u Beogradu sa Mihaelom Stajnerom, sefom civilne misije UN za Kosmet, u ovom gradu nije doslo do poboljsanja bezbednosne situacije, niti do poboljsanja ekonomske situacije, iako je Stajner to zdusno obecavao. Nema ni ekonomskog prosperiteta, donacija ni investicija.

Ovo je, izmedju ostalog, na danasnjoj konferenciji za novinare u kosovskomitrovackom zdravstvenom centru rekao dr Milan Ivanovic, predsednik Srpskog nacionalnog veca za severnu Mitrovicu. On je naglasio da se od potpisivanja sporazuma i donosenja plana za severnu Mitrovicu, bezbednost cak i pogorsala, a u poslednjih nekoliko dana dogodilo se nekoliko incidenata: bacena je bomba na jednu srpsku kucu u Mitrovici, a pomeren je i punkt francuske vojske za 50 metara dublje u srpski deo grada.

- Mihael Stajner pokusava da prikaze da je situacija bolja nego sto jeste, a posebno delegaciji Saveta bezbednosti koja u nedelju dolazi u Kosovsku Mitrovicu. Siguran sam da ni ovog puta nece dozvoliti da se predstavnici srpske nacionalne zajednice iz severne Kosovske Mitrovice sastanu sa delegacijom SB, kao sto je to ucinio i prilikom dolaska generalnog sekretara UN Kofija Anana - rekao je Milan Ivanovic.

Ivanovic je danas preneo i zakljucke sa sastanka Srpskog nacionalnog veca na kojem je zatražio da i Srbi iz Kosovske Mitrovice ucestvuju u svim dogovorima predstavnika vlasti iz Beograda i medjunarodne zajednice. Na tom sastanku takodje je zakljuceno da se zahteva od vlasti u Beogradu da ne vrse pritisak na nase sudstvo da se prikljuci UNMIK-ovom pravosuđu.

- Ocekujemo da nas sledece nedelje prime premijer Zoran Djindjic, predsednik Vojislav Kostunica, ministar inostranih poslova Goran Svilanovic i untrasnjih poslova Zoran Zivkovic. Trazicemo od njih da nam pomognu u resavanju problema koji su zadesili ne samo zitelje severne Kosovske Mitrovice, vec i celog Kosmeta - rekao je Ivanovic.

B. Radomirovic

Nezainteresovanost za povratak na Kosovo

VRATILO SE JEDVA TRI STOTINE SRBA

Pec, 12. decembra

Za samo tri dana, u leto 1999. godine, kada su na teritoriju juzne srpske pokrajine usle snage vojne i civilne misije UN, sa podrucja Peckog okruga iselilo se vise od 40 hiljada Srba i oko 20 hiljada Roma, Bosnjaka i pripadnika ostalih nacionalnih zajednica. Za vise od tri i po godine, otkako protektorat nad juznom srpskom pokrajinom ima misija Ujedinjenih nacija, u ovaj okrug vratilo se jedva 300 Srba, i to 240 u Osojane i nesto vise od 50 u sela Bicu i Grabac, u opstini Klina, nedaleko od Osojana.

Po recima Milivoja Ribaca, nacelnika Peckog okruga i koordinatora za povratak u Pecki okrug, "medjunarodna zajednica, i pored svih obećanja da ce uciniti sve kako bi se vratili raseljeni Srbi, ipak ne radi nista".

Plan kojim je bilo predvidjeno da se izgradi 400 porodicnih kuca u ovom regionu nije realizovan. Izgradjeno je jedva sezdesetak, i to u Osojanu, Bici i Grapcu. Ribac, medjutim, kaze da je velika zainteresovanost Srba za povratak na svoja ognjista. Medju raseljenima koji su svoje novo staniste nasli u Kraljevu Ribac kaze da je najmanje cetiri hiljade zainteresovanih koji bi ponovo dosli svojoj kuci. Ima podataka da je broj Srba koji bi zeleli da se vrati cak mnogo veci, ali medjunarodna zajednica ocito "spava". Realnost za povratak je, po recima Ribaca, "ponizavajuca", buduci da medjunarodna zajednica odugovlaci sa realizacijom, ali i sa stvaranjem uslova za povratak.

B. Radomirovic

Predstavnici medjunarodne zajednice sa udruzenjem "Vidovdan"

ZA SRBE 57 NOVIH KUCA

Podujevo, 12. decembra

Na jucerasnjem sastanku, odrzanom u prisustvu predstavnika medjunarodne zajednice, UNHCR-a, predstavnika za ljudska prava i Udruzenja raseljenih sa Kosmeta "Vidovdan" sa sedistem u Kursumliji, na kojem se razgovaralo o problemima sa kojima se suocavaju raseljena lica trenutno nastanjena u kursumlijskoj opštini, dogovoreno je da ce za Srbe sa Kosmeta u narednoj godini biti izgradjeno 57 kuca. Kako je nakon sastanka rekao Mihael Verling, civilni administrator za opštinu Podujevo, koji je prisutne upoznao sa planom povratka za 2003. godinu u selima Mirovac, Merdare i Livadica, predvidjeno je da se izgradi 57 stambenih objekata. On je takodje istakao da ce povratak biti omogucen i onim Srbima koji budu izrazili zelju da se vrate na svoja prethodna stanista, medjutim, za sada je izvesno da ce ove kuce biti izgradjene u ova tri sela, jer zadovoljavaju bezbednosne uslove.

Sastanku je prisustvovao i Obren Andjelkovic, sekretar Udruzenja raseljenih sa Kosova i Metohije "Vidovdan", koji je, takodje, naglasio "da je medjunarodna zajednica spremna da pomogne povratak Srba ova tri sela".

U selu Mogila

MUKE PO ZIVOJINU

Mogila kod Vitina, decembra

Kosovskopomoravsko selo Mogila pripada opštini Vitina, od koje je udaljeno pet kilometara. Multietnicko je jer u oko dvesta domova zive i Srbi i Albanci. Njih oko petsto. Vise je srpskih domacinstava, ali su Albanci brojniji. Medju stanovnicima nema izrazene netrpeljivosti, ali...

- Naravno da nije nista kao sto je bilo pre - kaze 54-godisnji Zivojin Balosevic, mestanin ovog sela, koji za sebe skromno kaze da je samo jedan od onih Srba koji bi da zivi posteno i ponosno na svojoj rodnoj grudi, da se dimnjak na njegovom ognjistu nikad ne ugasi.

Zivot od poljoprivrede

Balosevic je glava domacinstva u kome zivi sa jos jedanaest clanova. Izvor prihoda ove mnogoljudne porodice je poljoprivreda. "Od nje zivimo", kaze Zivojin. To potvrđuju i ostali clanovi, otac Vojislav (76), supruga Laposava (52), sinovi Srdjan (32) i Jovica (28), snaje Jordanka i Sladjana, kcerka Danijela (23), a potvrdno klimaju glavama tri unuka i tri unucice (od sinova). A kod svih clanova ove brojne porodice, u kojoj vazi ono "ako celjad nije besna, kuca nije tesna", rade u drzavnoj firmi samo Srdjan i Jovica. Jedan kao postonosa, a drugi kao obezbedjenje u ovdasnjoj posti. Ipak, rad na njivi je neizostavan deo dana koji pocinje sa petlovima, a završava se duboko u noci.

- Ne zivi samo moje domacinstvo od poljoprivrede. Vise od 90 odsto mestana ovog sela bavi se radom na njivi. U celini, ne zivimo lose. Ali, nema vise one iskrenosti u razgovoru sa ljudima. Jedva da se pozdravimo kada se vidimo. A oduvek smo ovde. Valjda ce doci ti bolji dani koje svi prizivaju - ote se uzdah Zivojinu.

Zivojin Balosevic je na svom imanju koje nema vise od 60 ari uspeo da proizvede preko dve tone krompira, skoro toliko kupusa i nekoliko stotina kilograma paprike. Tu, na toj plodnoj pomoravskoj zemlji rodio se i krompir rekorder, tezak tacno 1.650 grama. I ostali "primerci" iz ovogodisnjeg roda su veliki kao bundeve - kaze Zivojin, dodajuci da je ove godine krompir prosto "poludeo".

- Ranijih godina nije bilo tesko da sve sto proizvedemo i prodamo. Odlazili smo na pijace u Vitini, Urosevcu i Gnjanu. Za cas bi nasi proizvodi planuli, a mi se zadovoljni vracali kucama. Danas je druga situacija. Ne mozemo ni da se slobodno krecemo, a ne da odlazimo na pijacu. Ni sam ne znam sta cu i gde sa ovolikim rodod. Prosle godine sam izvesnu kolicinu prodao ruskom kontingentu Kfora. Obostrano smo bili zadovoljni. Danas toga nema. A spreman sam da krompir na veliko prodam po ceni od 10 do 12 dinara. Po dogovoru - kaze Zivojin i poziva otkupljivace iz unutrašnjosti Srbije da mu se jave. Da im proda kvalitetne proizvode "kakvih nigde nema". Svoju i muku svoje porodice"...

- Zivot u nasem selu je jednolican. Evo, dosla zima, bice monotonije. Nema rada na njivi, struje ima tri sata, pa naredna tri nema. Sedimo u kuci, razgovaramo, kada nas potrefi sreca i pogledamo nesto na televiziji. Mladi skoknu do 25 kilometara udaljenog Silova, u tamosnji vec cuveni restoran "Kum", da poslusaju i vide zvezde nase estrade, koji nas obilaze. Cesto odlaze i u obližnji Partes, Budrigu, Vrbovac. Ima tamo tih diskoteka, kafica, zabavljaju se. Ovde nema nicega privlacnog za njih, za njihove mladalacke prohteve. Zive u neizvesnosti, kao i svi mi, cekajuci to "bolje sutra", veli Zivojin.

Ocekuj razumevanje

U centru sela je osnovna skola. Locirana u onom delu gde zive Srbi. Multietnicka je. Zajedno je poadjaju osnovci, Srbi i Albanci. Tridesetak ucenika srpske i stotinak albanske nacionalnosti. Postoji i srednjoskolska ustanova. Multietnicka je i ona. Osmoro srpske dece i vise desetina albanske je u njoj.

- Bilo je u našem selu i ubistava, i napada, i raznih međunarodnih incidenata. Sada se nekako sve smirilo. Zbog toga i vera u dolazeće dane. Da će biti bolje za sve nas. Ali, nas u tim razmišljanjima najviše zabrinjava što imamo osećaj da smo zaboravljeni - uz ponovni duboki uzdah izgovori Zivojin.

- Zabrinjava nas što nas niko ne posećuje. Niko da nam se obrati, ulije nam dodatnu snagu, i te kako potrebnu baš sada. Hteli bi Srbi u Mogili, koji žive od svog rada, da ne prose milostinju, već da ih neko iz njihove Srbije poseti, vidi kako žive, pomogne im. Bar recima ohrabrenja.

Upiru oni prstom u ministra poljoprivrede. Traže i Covica. Svesni su da je i njima "svega preko glave", da su zauzeti. Ipak, ovde ljudi žive od poljoprivrede, od svog rada koji se vidi na njihovim zuljevitim i popucalim rukama.

- Zaslužili su - kaže Zivojin - da im neko pomogne. Ukoliko ne bude tako, sav trud oko krompira i kupusa biće uzaludan. Umesto na tpezama, završice na djubristu. A ovaj rekorder u težini biće samo uspomena na rodnu godinu.

Zivota Matic
